



# วิทยานิพนธ์

ดนตรีประกอบการแสดงหนังตะลุง : คณะสุชาติ ทรัพย์สิน  
ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

MUSIC FOR SHADOW PUPPET : A CASE STUDY ON  
NANG SUCHART SAPSIN, NAKHON SI THAMMARAT

นายบัญชา อาษากิจ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2550

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ดนตรีประกอบการแสดงหนังตะลุง : คณะสุชาติ ทรัพย์สิน  
ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

Music for Shadow Puppet : A Case Study on Nang Suchart Sapsin,  
Nakhon Si Thammarat

โดย

นายบัญชา อาษากิจ

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์  
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรีชาติพันธุ์วิทยา)

พ.ศ. 2550

บัญชา อาษากิจ 2550: ดนตรีประกอบการแสดงหนังตะลุงคณะสุชาติ ทรัพย์สิน  
ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต  
(ดนตรีชาติพันธุ์วิทยา) สาขาดนตรีชาติพันธุ์วิทยา ภาควิชาศิลปนิเทศ  
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิโรจน์ เวชชะ, ศศ.ม. 296 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติและความเป็นมา พิธีกรรม ในการแสดง และเพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของหนังตะลุงคณะ สุชาติ ทรัพย์สิน อำเภอเมือง และขั้นตอน พิธีกรรมในการแสดง และเพลงที่ใช้ในการแสดงหนังตะลุง

ผลการวิจัยพบว่าหนังสุชาติ ทรัพย์สิน หนังสุชาติ ทรัพย์สิน เป็นนายหนังตะลุง และช่าง แกะหนังตะลุงฝีมือดีของจังหวัดนครศรีธรรมราช พิธีกรรมที่พบคือ ตั้งเครื่องสังเวศ การบูชาครู การแตกแพง การลงโรง ออกรูปฤกษ์ ออกรูปพระอิศวร ออกรูปปราชญ์หน้าทอบอกเรื่อง ตั้งนามเมือง

การหน้าที่เกี่ยวกับการแสดงหนังตะลุง สะท้อนความสัมพันธ์กับศาสนาพราหมณ์ ตลอดจน ความสัมพันธ์กับศาสนาพุทธ และการผสมผสานระหว่างศาสนาพุทธกับศาสนาพราหมณ์ ตลอดจน ความเชื่อทางไสยศาสตร์ สะท้อนบทบาทหน้าที่ของกลุ่มชนสะท้อนระบบชนชั้นวรรณะ

บทเพลงประกอบการแสดงมีจำนวน 17 เพลง โดยแต่ละเพลงมีความสัมพันธ์กับการออก รูปตัวหนังและการแสดงกิริยาอาการของตัวหนัง มีท่วงทำนอง (Melodic contour) หลากหลายทั้ง แบบต่อเนื่องเชื่อมโยงกันและไม่ต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน ท่วงทำนองที่สูงขึ้นเรื่อยๆ ท่วงทำนองต่ำลง เรื่อยๆ และท่วงทำนองที่ขึ้นลง ส่วนลักษณะการประสานทำนองต่างกันแต่ขึ้นอยู่กับทำนองหลัก เพียงทำนองเดียว (Heterophony) จังหวะ (Rhythm) การบรรเลงเพลงทั้งหมดเป็นการบรรเลงโดย ใช้ อัตราจังหวะ 2/4 วงดนตรีที่ใช้เป็นวงปี่พาทย์ชาวบ้านที่ไม่ยึดถือตามแบบฉบับ

Buncha Asakit 2007: Music for Shadow Puppet : A Case Study on Nang Suchart Sapsin, Nakhon Si Thammarat. Master of Arts (Ethnomusicology), Major Field: Ethnomusicology, Department of Communication Art. Thesis Advisor: Assistant Professor Wirot Wejcha, M.A. 296 pages.

This research was a qualitative research using ethnomusicological research technique aimed to study history, from and process of performance, rites as well as songs and music to be used in Nang Suchart Sapsin group

The result of the research found that the history of Nang Suchart Sapsin was the chief of the Shadow Puppet and the puppet artist of Nakhon Si Thammarat. The rite found in Shadow Puppet were as follow : food offerings, prelude performance, stage opening by introduce the Shadow Puppet and presented the story

Function involved about Shadow Puppet related with the religion (Buddhist and Brahman), believed about superstition and the levels of people in the social.

The song support show amount seventeen song by each song be related task show each character. The songs manifested themselves with variety of melodic contour, such as, conjunctive, disjunctive, undulating, ascending, descending and a few terraced in the heterophonic texture. The lyrics were free form verses, impromptu singing. The ensemble accompany Shadow Puppet was a non – restricted form of piphat.

---

Student's signature

---

Thesis Advisor's signature

\_\_\_\_ / \_\_\_\_ / \_\_\_\_

## กิตติกรรมประกาศ

กราบขอบคุณ ผศ. วิโรจน์ เวชชะ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อ. พจี บำรุงสุข กรรมการที่ปรึกษาวิชาเอก และ ผศ.ดร. โสวัตรี ณ ถลาง กรรมการที่ปรึกษาวิชาการ ที่ให้คำปรึกษา ในด้านการเรียน การศึกษาค้นคว้า ตลอดจนการตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ และกราบขอบพระคุณผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ความกรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณนายหนั่งสุชาติ ทรัพย์สิน และคุณเสนีย์ ทรัพย์สิน ที่ให้ความช่วยเหลืองานวิจัย ในด้านการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแสดงหนังตะลุง ตลอดจนให้คำแนะนำเพื่อให้การวิเคราะห์ ข้อมูลสำเร็จ บรรลุผลไปด้วยดี ขอขอบคุณ เหล่าอาจารย์ ภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ และ เพื่อนๆ เอกคนตรีรุ่น 43 ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้าเสมอมา และนางสาวนภสร หังสพฤกษ์ ที่ช่วยเก็บข้อมูล และเป็นกำลังใจของข้าพเจ้า

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณย่า คุณพ่อ คุณแม่ น้องชาย ผู้เป็นความรักและกำลังใจ ที่ยิ่งใหญ่แก่ข้าพเจ้า โดยเฉพาะคุณย่าผู้ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจให้การสนับสนุนข้าพเจ้าตลอดมา

บัญชา อาษากิจ

ตุลาคม 2550